

SDA-ove igre bez granica:

Kako se kali zamjena za Osmicu

Osman MEHMEDAGIĆ, direktor OBA BiH, foto:OBA

Umjesto u penziju AID-ovac bi za šefa OBA-e

U Obavještajno-bezbijednosnoj agenciji BiH (OBA BiH) afera za aferom. Nakon hapšenja, pa puštanja, direktora Osmana Mehmedagića-Osmice, Faktor otkriva novi skandal koji potresa ovu službu. Prema našim izvorima, Sead Kikić nezakonito obavlja funkciju šefa Terenske kancelarije OBA-e Sarajevo, iako je po sili zakona već trebao da bude u penziji, jer je ispunio sve uslove. Kikić je, prema našim izvorima, u januaru 2021. napunio 40. godina radnog staža i po propisima koji važe u Fedearciji BiH automatski bi morao ići u „mirovinu“. Umjesto toga njegov nadređeni, direktor Osmica, i pored zvaničnog obavlještenja stručnih službi OBA-e, Kikiću je dozvolio da radi bez promjene radnog statusa, čime su prekršili zakon. Takođe, i zakon o radu u institucijama BiH predviđa da zaposlenik kad ispuni 40. godina radnog staža automatski ide u penziju, bez obzira na godine života. Ali, umjesto za mirne penzionerske dane, Kikić se, prema našim saznanjima, već ozbiljno priprema da preuzme rukodvođenje OBA-om pa je na ključna šefovska mesta postavio svoje ljude. Ibro Međedović je tako dobio mjesto rukovodioca sektora kontraobavještajnih poslova, nakon penzionisanja Miloša Šavije. (inače, Šavija je penzionisan iako nije imao 40.godina staža). Drugi odani kadar koji je postavljen nedavno je Mišo Kerleta i to za šefa Odjeljenja za borbu protiv organizovanog kriminala pri Obavještajnoj agenciji. Kerleta je, prema izvorima Faktora, postavljen iz srpske kvote, a inače je cijeli rat proveo u Sarajevu, gdje je, saznajemo, radio za bošnjačku tajnu policiju AID i gdje je bio zadužen za ispitivanje zarobljenih pripadnika Vojske Republike Srspe. Inače, pozicija šefa Odjeljenja za borbu protiv organizovanog kriminala je jedna od rijetkih rukovodećih pozicija u OBA-i koja pripada Srbima. I Kikić je kao direktor Terenske kancelarije sveo srpske kadrove, a koji dolaze iz Republike Srpske, na nivo statističke greške.

Kikićevo ime na poziciji direktora OBA-e ne spominje se prvi put. Još 2008. godine bio je u igri za direktora, ali je tada njegovo imenovanje sprječio lično tadašnji američki ambasador u BiH Kliford Bond. Tada se sumnjalo da opstoji istraže za ratne zločine koje ne području Zenice sporodvodio Haški tribunal. Danas Kikić podršku SAD-a, za svoju direktorskiju kandidaturu, pokušava pridobiti kroz OBA-inu tijelo zaduženo za NATO integracije, ukazuje izvor Faktora.

IZ „AGROKOMERCA“ ZA BEZBJEDNIJAKA

Prema saznanjima Faktora, "zeničko krilo" SDA planira da predloži Kikića za novog direktora Obavještajno-bezbijednosne agencije, jer smatraju da se više ne može izdržati pritisak za konačni "odstrel" Osmice sa mesta direktora. Kikić je dugogodišnji radnik obavještajnih službi, a u evidencijima se vodi još od 1986.godine kada je iz „Agrokomerca“ zvanično prešao u obavještajni sektor tadašnje BiH.

FAKTOR magazin

Izdavač:

A Media d.o.o

Gundulićeva 33/4

Banja Luka

direktor i glavni i odgovorni urednik: Drahmi Miskin
zamjenici glavnog i odgovornog urednika: Slaviša Đurkovic, Zoran Šarenac

redakcija:info@faktormagazin.ba, desk@faktormagazin.ba

marketing:marketing@faktormagazin.ba ili marketnig@atvbl.com

faktormagazin.ba

Štampa i distribucija: N.I.G.D. Nezavisne novine, Banja Luka

Novine FAKTOR su upisane u Registar javnih glasila RS pod rednim brojem 670 po rješenju broj 07.06/053-46/21-2

Sedmično izdanje, svakog četvrtka, latiničnim pismom

♡ Ђу_рђица и 2 drugih se svijđa

Slobodan Popadić

@PopadiPopadic

Hrvati super igraju užičko.

20:01 · 20 jul 21 · Twitter for Android

3 Sviđanja

Slobodan Popadić

Hrvati super igraju užičko.

♡ Sandra G. Arbutina и 4 drugih se svijđa

Darko Momić Čkalja

@ckalja77

Portparoli koji se javi i
kazu da će ti poslati izjavu
ili odgovor, a kasnije se ne
javlja... E pa dobro

16:29 · 20 jul 21 · Twitter for Android

Darko - Momić Čkalja

Portparoli koji se javi i kažu da će ti poslati izjavu ili
odgovor, a kasnije se ne javljaju...
E pa dobro

♡ Martin Mystère и 3 drugih se svijđa

Brankica

@branchica

Voljela bih čuti razgovor u
kojem muškarac koji je prevario
partnerku njoj objašnjava kako
se to desilo, a ona odluči da ipak
ostane s njim.

15:58 · 20 jul 21 · Twitter for iPhone

Brankica

Voljela bih čuti razgovor u kojem muškarac koji je
prevario partnerku njoj objašnjava kako se to desilo,
a ona odluči da ipak ostane s njim.

Novi udarac podzemlju: U Banjaluci uhapšen pripadnik „škaljarske“ grupe

Srpska neće biti utočište za crnogorske kriminalne klanove!

Hapšenjem Miloša Božovića, za koga se sumnja da je pripadnik tzv. škaljarskog klana, još jednom je otvoreno pitanje da li pripadnici dvije ozloglašene rivalske crnogorske kriminalne organizacije utočište traže u gradovima regionala.

Medutim, ispostavilo se da u Banjaluci nisu sigurni, jer su se, osim Božovića, ranije i drugi našli na udaru Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske. Božovića, kojem je već određen i pritvor, crnogorski mediji povezuju sa „škaljarskim“ klanom, a već dvije godine se nalazi na Interpolovoj potjernici zbog ubistva.

Njemu se u odsustvu sudi zbog podstrekavanja na ubistvo, koje se desilo 2019. godine u centru Nikšića. Hapšenje ovog Cetinjanina u Banjaluci izazvao je dosta pažnje javnosti, posebno zbog činjene da su slobode lišena i tri inspektora MUP Republike Srpske, od kojih je samo jednom određen pritvor. Nakon ove akci-

je ministar unutrašnjih poslova Dragan Lukač i direktor Policije Srpske Siniša Kostrešević najavili su nastavak akcije čišćenja redova MUP-a i hapšenje svih osoba koji su s povezane sa kriminalom.

Sličnu pažnju u regionu izazvao je slučaj iz februara ove godine, a sumnja se da su tada pripadnici MUP Republike Srpske spriječili veliki obračuna pomenuta dva crnogorska klana. Policija je munjevitno reagovala nakon informacije da na Jahanini borave tri „istaknuta“ člana „škaljarske“ grupe i ubrzo je organizovano njihovo hapšenje. Tada su pripadnici Policijske uprave Istočno Sarajevo lisice na ruke stavili Milanu Kršiću, Filipu Raganoviću i Bobanu Sje-

OPASNI MOMCI IZ SRPSKE

Prema pisanju pojedinih medija iz Srbije, za sada se dva imena iz Srpske spominju kao, navodni, direktni saradnici klanova. Radi se o jednom od najpoznatijih lica iz kriminalnog milljea iz BiH Darku Elezu, kao i Srđanu Popoviću iz Banjaluke. Popović se trenutno nalazi u zatvoru u Austriji, gdje služi kaznu zbog droge. Darko Elez je, nakon izlaska u zatvoru, prema pisanju srpskih medija, dobro kotirao u „kavačkom klanu“, a uhapšen nakon pada Velje Nevolje u Beogradu.

RAT DO ISTREBLJENJA

Rat crnogorskih klanova počeo je zbog krađe 300 kilograma kokaina u Valensiji. Prva žrtva "pala" je 2015. godine. Od tada pa do danas ubijeno je 49 osoba, 26 „škaljaraca“, 19 „kavčana“ i četiri slučajne žrtve.

U julu prošle godine na Palama je uhapšen još jedan žestoki momak iz Crne Gore i, kako se sumnja, pripadnik „škaljarskog“ klana. Riječ je o Nikoli Ivoviću, a koji se teretio da je u Herceg Novom ubio Stefana Šarovića. Ivović je uhapšen na osnovu međunarodne potjernice zbog ubistva u Crnoj Gori, a policija Republike Srpske mjesec ranije je u Istočnoj Ildži uhapsila i Dušana Šilja, koji je takođe osumnjičen za ubistvo Šarovića. Kao jedan od motiva likvidacije, crnogorska policija je ranije navodila da se radilo o obračunu kriminalnih klanova iz Kotora. Prema nezvaničnim informacijama, dvojica osumnjičenih mladića su bliski su pripadnicima „škaljarskog“ klana, dok je ubijeni Šarović bio u prijateljskim odnosima sa pojedinim osobama bliskim „kavačkom klanu“.

PROČITAJTE IMENA: OBISTINILO SE PISANJE „FAKTORA“

Bodovanje potvrđilo, namještene konkursi u Gradskoj upravi!

„Kod mene neće biti namještenih konkursa – sve će biti po zakonu, a svi će moći da vide ko dobija posao u Gradskoj upravi pošto ćemo sve kandidate snimati, da se ljudi uvjere da su zaista izabrani najbolji“, govorio je Draško Stanivuković, dok je birače, tokom kampanje, uvjeravao da je baš on pravi izbor za gradonačelnika Banjaluke.

Samo osam mjeseci nakon što se ustoličio u fotelju, Stanivuković je raspisao konkurs za prijem 34 nova radnika u Gradsku upravu (bez obzira na to što je ranije tvrdio da ih ima 200 viška) i, naravno, umjesto obećanih eksperata, na lokalnu kasu dolaze – PDP-ovi partijski vojnici. Snimanje kandidata, zakon i bajke o navodnom „poštenu“ više nikо čak i ne spominje.

Kako je „Faktor“ ukazao i po samom raspisivanju konkursa, sva radna mjesta su u stvarnosti već popunjena PDP-ovim aktivistima iz predizborne kampanje, a konkursi služe samo da se ispunijakonska forma i već zaposleni prime – za stalno.

Prema saznanjima „Faktora“, do zaključe-

nja ovog broja okončano je bodovanje za dio konkursa (onaj za službenike), a, zanimljivo, prvorangirani su upravo oni za koje smo još prije mjesec dana napisali da će biti primljeni. A, što jasno ukazuje da je cijeli proces intervjuja i bodovanja zapravo farsa i pokrivalica za prijem Stanivukovićevih aktivista na gradski budžet.

Tako su, između ostalih,

prvorangirani na bodovanju i ostali PDP-ovi, za koje smo još prije mjesec dana pisali da će biti primljeni po partitskoj liniji, i to: Bojana Babić (prva, sa 107 bodova), Veselko Vučić (prvi, sa 111 bodova), Rajko Rađević (prvi, sa 108 bodova), Marija Babić (prva, sa 118. bo-

B.V.

„KOŠTAĆE“ NAS DODATNIH 700.000 KM

Prema okvirnim procjenama, zapošljavanje 34 nova radnika u Gradsku upravu opteretiće gradski budžet sa dodatnih 700.000 KM na godišnjem nivou. Nakon lokalnih izbora Stanivuković je tvrdio da je oko 200 radnika višak u Gradskoj upravi! Taj podatak više ne pominje, a njegove stranačke pulene sada će plaćati građani Banjaluke.

NASTAVAK U NAREDNOM BROJU

U ovom broju objavljujemo samo dio imena radnika koje će Stanivuković u danima pred nama „preko veze“ primiti u Gradsku upravu, s obzirom na to da je proces još u toku, te da se tokom ove sedmice obavljaju intervju i bodovanja za preostale službenike. U idućem broju „Faktora“, objavićemo i imena preostalih radnika kojima je stranačka knjižica PDP-a ulaznica u Gradsku upravu.

**Nemojte
govoriti da ste
nezavisni,
profesionalni i
objektivni!**

za opozicione medije u Republici Srpskoj i FBIH

Program osnaživanja nezavisnih medija u BiH petogodišnji je projekat, „težak“ pet miliona dolaru i pod tim nazivom od 2018. godine američka vlada finansira „nezavisne i slobodne medije“. U prevodu, američkim novcem se finasiraju najglasniji opozicioni mediji i kritičari vlasti u Republici Srpskoj i BiH. Slučajno ili ne projekat, američki stručnjaci zaključili su da je medijska sloboda u BiH ugrožena baš pred opšte izbore 2018. godine i da će biti ugrožena nadnih pet godina. Faktor magazin donosi spisak medija koji su plaćeni na osnovu ovog projekta, a

treba li reći da su to najglasniji opozicioni televizijski i pisani megafoni u Republici Srpskoj, poput RTVBN-a, Kapitala, mreže nekoliko sajtova i naravno tu je BUKA, koja se već godinama finasira iz različitih međunarodnih fondova, a sve pod krikom ugroženosti medija i medijskih sloboda.

Američka vlada je tako, potpuno neskriveno, preko ovog programa, odlučila da direktno finasira medije u Republici Srpskoj koji su kritičari vlasti i koji u prvi plan stavljaju opoziciju. Kako sami navode, podržavaju nezavisnost medija, ali kroz jačanje održivosti

medija, podizanjem kvaliteta sadržaja, izgradnjom kapaciteta novinara, pružanjem pravne podrške medijima i novinari-

lizom medijskog sadržaja, posebno televizija, pa se tako u njihovim analizama upoređuju centralne informativne emisije - dnevni privatnih stаницa i javnih servisa. U tim analizama, mediji koji su dobili novac kroz ovaj projekat, poput BN-a, najčešće su ocijenjeni kao profesionalniji od drugih, poput javnih servisa ili nekog drugog medija. Gotovo svi "istraživački portalii" iz Republike Srpske i Federacije BiH su dobili novac kroz ovaj projekt poput Žurnala, Gerile, inforadara, mojhercegovine, impulsa, ali i televizije poput Face TV, Aljazeere, Hayata ili TV1 iz Sarajeva. Portal Gerila iz Banja Luke je zanimljiv, iz jednog razloga. Uoči izbora 2018. godine njihovi novinari redom su tužili medije koji su objavili informacije da ih finasiraju Amerikanci, tvrdeći da to nije tačno.

E.F.M.
Novac iz projekta odobren je i internet sajтовima poput analiziraba. Taj portal se bavi ana-

KAKO TO IZGLEDA U PRAKSI: IDEALNA BN TV

BN televiziji odobren je grant za seriju emisija pod nazivom "IDEALI DRUŠTVA U BiH".

U roku od godinu dana televizija iz Bijeljine se, kako bi dobila pomoć američke vlade, obavezala da će uraditi 12 emisija na zadatu temu. Do sada je urađeno šest, pa se tako BN televizija, novcem američkih poreskih obveznika pitala "zašto je bolesno zdrastvo i kakva je demografska slika" te se bavila „odlaskom građana iz BiH“. BN je, kako bi zasluzila američke šuške, pokazivala „brigu“ o teškom životnom standardu građana, lošoj ekonomiji i evropskim perspektivama, a u stvarnosti svaki novinarski prilog su finasirali stranci.

KAPITALOVA BORBA ZA LOVU

„Brigu za građane“ i napad na vlast u Republici Srpskoj iskazao je i portal capital.ba koji je američkim donatorima predložio da radi seriju tekstova o "budžetskom odgovoru na COVID-19". Drugi je to naziv za seriju tekstova u kojima se pokušava razotkriti navodna korupcija u odgovoru vlasti Republike Srpske na pandemiju korona virusa.

Takođe, trajanje projekta je 12.mjeseci, a predviđena je produkcija serija, kako se navodi, istraživačkih tekstova koji će se baviti i temama poput ekonomski oporavak nakon pandemije i sl.

Kako je vidljivo, novinari Kapitala su vrlo ozbiljno shvatili svoj zadatak te su do sada objavili više od 50 tekstova na ovu temu. Otišli su i korak dalje pa su tako Amerikanci platili i nekoliko tekstova koji se bave nabavkom automobila za Kabinet predsjednika ili SNSD-om pa i privatnom firmom „Prointer“.

Kapital je, u okviru drugog granta istog američkog projekta, aplicirao, takođe, za „istraživačke priče“. Zajedno sa Transparency International u BiH, od novca koji stiže od onih preko bare, istražuju tokove javnog novca u Srpskoj.

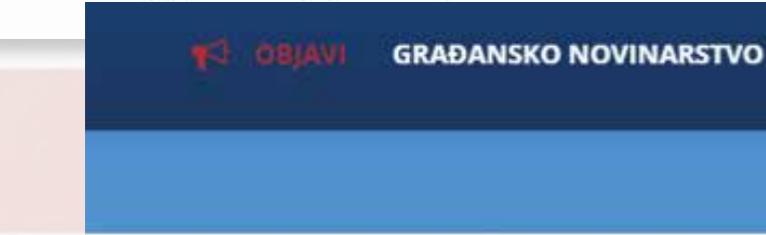

Kategorija granta: MEDIA PRODUCTION

Korisnik granta: SEMPER – Servis za medijsku, profesionalnu edukaciju i r. portal www.gerila.info

Naziv projekta: "Nezavisni mediji u borbi protiv korupcije"

"Nezavisni mediji u borbi protiv korupcije" kroz istraživačke dokumente ukazuju na brojne korupcijske radnje, te javno podstiču građane da se više prijavljuju koruptivne radnje. Reportaže se fokusiraju na istaživanju, analizi, ličnim pričama građanaka su izgubili brojna prava zahvaljujući koruptivnim radnjama interesnih grupa u oblastima ekonomskih tokova u energetici, infrastrukturnim projektima, saobraćaju, zdravstvu, obrazovanju, pravosuđu, privatizaciji.

Kategorija granta: MEDIA PRODUCTION

Korisnik granta: Udrženje za promociju evropskih standarda i unapređenje poslovнog ambijenta Banjaluka, capital.ba

Naziv projekta: Budžetski odgovor na COVID-19

"Budžetski odgovor na COVID-19" doprinosi naporima u borbi protiv korupcije istraživanjem i objavljivanjem podataka o preraspodjelama javnih sredstava prouzrokovanih pandemijom COVID-19 i podjeli podsticaja u cilju oporavka privrede. Da bi se privreda uspešno oporavila nakon pandemije COVID 19 neophodno je da se izvrše rebalansi budžeta, ali na transparentan način. Pojekat se kroz kreiranje i produkciju istraživačkih testova, bavi rebalansima budžeta i pravilnom preraspodjelom finansijskih sredstava, a sve u svrhu prevencije i otkrivanja koruptivnih radnji u ovoj oblasti.

1. Analiziraj.ba
2. Buka.ba
3. Direkt-portal.com
4. E-trafika
5. Frontal
6. Helem najse
7. Impuls
8. Inforadar
9. Mojahercegovina
10. Portal al pudar
11. Reprezent.ba
12. Radiosarajevo.ba
13. Tačno.net
14. Zaštone.ba
15. Žurnal.info
16. Al jazeera
17. Bn tv
18. Face tv
19. Hajat tv
20. Radio slon
21. Tv1
22. Kameleon radio
23. Novi radio
24. Zenit.ba
25. Gracija
26. Oslobođenje
27. Start
28. Arena tv
29. Običan radio
30. Ona
31. Dnevni list
32. Birn
33. Capital.Ba
34. Nomad
35. Globalana politika
36. Gerila.Info
37. Face tv – face plus

PRAVNA POMOĆ

Donatori su očigledno bili svjesni da bi ti "istraživački tekstovi i emisije" mogli izazvati brojne tužbe pa su tako i dio novca iz projekta ostavili kao besplatnu pravnu pomoć za novinare. Podršku su podijelili u više segmenta:

- pravo na pristup sudu (access to court),
- pravo na suđenje u razumnoj roku (reasonable time),
- pravo na pravni savjet (advice),
- pravo na procesnu ravnopravnost (equaliti of arms),
- pravo na javno i kontradiktorno suđenje (public hearing),
- pravo na saslušanje (fair hearing),
- pravo na dokaz (right to proof),
- pravo na javno objavljivanje presude (public prououncement of judgements),
- pravo na sud ustanovljen zakonom (tribunal established by law),
- pravo na nezavisnost i nepričrastnost u suđenju (impartiality and independence),
- pravo na efikasno izvršenje presuda (effective enforcement).

Osim pravne i finansijske pomoći prilikom tužbi projekat će i detaljno analizirati predmete tužbi i pravno zastupanje pred sudovima i u tom segmentu pomoći kod angažovanja advokata.

GRAĐANIN NOVINAR

Treći segment donacije od pet miliona dolara je podsticanje građanskog aktivizma, promociju građanina-novinara i slično. Prevedeno, finasira se podrška običnim građanima da javno ukazuju na probleme u društvu. I u ovom segmentu pružena je pojedinačna pomoć novinarama, pa su se na tom spisku našla neka poznata novinarska imena, prije svega iz Federacije BiH. Zanimljivo je da je sve transparentno i da se ništa ne krije, osim činjenice koliko je ko novca, od odobrenih projekata, dobio. Ukupna cifra za petogodišnji projekat je pet miliona dolara. Od toga tri miliona za medijske projekte. Očigledno je, da je u zavisnosti od broja tekstova ili broja emisija dijeljen ogroman novac. Prema nezvaničnim informacijima, po projektnom zadatku, velike televizije dobijale su i do 200.000 dolara, a portali do 70.000. Program osnaživanja nezavisnih medija u BiH ima i svoj portal imep.ba, i na njemu se nalazi sve informacije, osim novca za pojedinačne projekte.

CILJ PROJEKTA „PROMOVISATI INTEGRACIJU U NATO“

Kroz "Šemu medijskih grantova" (MGS) Program osnaživanja nezavisnih medija - IMEP ima za cilj, kako su naveli, da podrži kreiranje nezavisnih sadržaja i slobodu izražavanja u BiH. Među glavnim ciljevima MGS je: "promovirati proces integracije BiH u EU i NATO"...

Mlad, a impozantni „rezultati“: Sabrana (ne)djela predsjednika DNS-a Nenada Nešića

Nenad NEŠIĆ, foto: FB

Dobri poznavaoči prilika na ovdašnjoj političkoj sceni često znaju istaći da Nenad Nešić, jedan od pravaka opozicije u Republici Srpskoj, ima toliko krivičnih prijava da bi mu pozavidi je i pojedine vode kriminalnih klanova iz okruženja. Istina, predsjednik DNS-a nije nikada završio u zatvoru niti mu se sudilo, ali iza sebe ima značajan broj izvještaja koji su protiv njega podneseni okružnim tužilaštima u Republici Srpskoj.

Prema saznanjima magazina „Faktor“, od 2017. godine pa do danas, protiv Nenada Nešića tužilaštima je podneseno ukupno šest izvještaja, nakon preduzetih istražnih mjera i radnji policije.

-Osim toga, protiv Nešića su podnesena i dva izvještaja za krivična djela koja je počinio. Prvo je 2018. godine prijavljen zbog krivičnog djela prinuda,

a dvije godine kasnije, u Tužilaštvu, je završio još jedan izvještaj protiv njega. U ovom slučaju osumnjičen je za krivično djelo zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja – pojasnio je naš sagovornik iz vrha MUP-a. On smatra da je realno očekivati da se, u što skorije vrijeme, protiv Nešića potvrde optužnice te da se nađe na optuženičkoj klupi. Ubrzo, nakon što je zasjeo u stolicu prvog čovjeka

Puteva Republike Srpske, uz Nešića su počele da se vežu afere.

Počinimo redom. U žiži javnosti, zbog potencijalnog kriminala nadležnog tužilaštava bila je i krivična prijava koju su tada iz preduzeća „Niskogradnja Marjanović“ iz Prijedora podnjeli protiv Nešića. U prijavi je navedeno da je Nešić milionske poslove „namještao“ firmama „Kozaraputevi“ i „Prijedorputevi“.

Radilo se o poslu

privrednog kriminala. Radilo se tada o anonimnoj prijavi.

U ovom periodu, predmet interesovanja osumnjičen je za krivično djelo zloupotreba službenog položaja ili ovlašćenja – pojasnio je naš sagovornik iz vrha MUP-a. On smatra da je realno očekivati da se, u što skorije vrijeme, protiv Nešića potvrde optužnice te da se nađe na optuženičkoj klupi. Ubrzo, nakon što je zasjeo u stolicu prvog čovjeka

Godinu kasnije, Ne-

šić se ponovo našao na meti policije i tužilaštva. Ovaj put se radilo o manjoj šteti, ali je u ovom slučaju Ministarstvo unutrašnjih poslova Republike Srpske podnijelo krivičnu prijavu protiv njega. Tada je bilo riječi o drugom krivičnom djelu- prinuda.

Nešić je osumnjičen da je, kao direktor Puteva Republike Srpske, ozbiljnim prijetnjama i vrijeđanjem prinudio direktora preduzeća iz Istočne Ilidže da njegova firma obavi određene građevinske rade u vrijednosti od 155.000 maraka, nakon čega je to i urađeno. Govorio je direktoru da će ostati bez posla ako to ne uradi te ga nazivao pogrdnim imenima.

U Krivičnom zakoniku se navodi da „lice koje drugog silom ili ozbiljnom prijetnjom prinudi da nešto učini, kazniće se novčanom kaznom ili do jedne godine zatvora.“

Ko ovo djelo počini uz prijetnje ubistvom, teškim povredama ili otmicom može dobiti do tri godine zatvora.“

Novi izvještaj protiv Nešića podnesen je sredinom novembra prošle godine. Tada su, policijski službenici Uprave kriminalističke policije MUP-a RS, podnijeli izvještaj protiv njega Okružnom javnom tužilaštvu u Banja Luci, a osumnjičen je da je privrednom društvu „Prijedorputevi“ pribavio imovinsku korist u iznosu od 16.995.385,10 KM.

Iz MUP-a Republike Srpske je saopšteno, uz navođenje inicijala prijavljenog, da je Nešić, od 8. maja 2018. godine do 31. avgusta prošle godine, u svojstvu vršioca

dužnosti direktora JP Puteve Republike Srpske, kršeći odredbe Zakona o javnim nabavkama, čija je povreda utvrđena presudom Suda BiH, iskoristio svoj položaj i ovlašćenja, te je zaključio okvirni sporazum sa privrednim društvom „Prijedorputevi“ a.d. Prijedor i u okviru istog zaključio šest pojedinačnih ugovora za izvođenje rada održavanja i zaštite magistralnih i regionalnih puteva.

- Isti se sumnjiči da je našao plaćanje ispostavljenih situacija koje je to društvo dostavljalo po osnovu zaključenih ugovora čime je pribavio imovinsku korist privrednom društvu „Prijedorputevi“ a.d. Prijedor u iznosu od 16.995.385,10 KM sa PDV-om, saopšteno je tada iz MUP-a Srpske.

Zadnja prijava protiv nekadašnjeg prvog čovjeka „Puteva“ podnesena je krajem marta ove godine, a osim njega, u ovom izvještaju se nazoči i Aleksandar Šljivić, odgovorno lice u firmi „XXX“ sa Pala.

Nešića sumnjiči da je kao direktor Puteva Republike Srpske, a Šljivić kao odgovorna osoba firme „XXX“ iz Pala, u namjeri pribavljanja imovinske koristi za tu firmu, potpisao i pečatima ovjerio lažni sporazum.

- Na osnovu tog sporazuma, pravno lice iz Pala je bez sprovođenja procedure javnog nadmetanja za dodjelu koncesije sa Vladom Republike Srpske zaključilo Ugovor o koncesiji za eksploraciju tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka kod Pala-saopšto je ranije MUP-a Srpske.

DESETINE MILIONA MARAKA PRIČINJENE ŠTETE

Za sav kriminal sa kojim se povezuje lider DNS-a Nenad Nešić, veoma teško je utvrditi koliko tačno iznosi materijalna šteta koju je pričinio budžetu Republike Srpske i njenim građanima. Sigurno je samo da se mjeri desetinama miliona maraka. Prijave su se nizale kao na traci dok je rukovodio javnim preduzećem Putevi Republike Srpske. Na tu funkciju imenovan je 2016. godine, a ostavku je podnio u oktobru 2020. godine.

DISKREDITOVANJE POLICIJE

Osim privrednog kriminala, Nenad Nešić je pozivan u policijske stanice i zbog drugih krivičnih djela. Krajem novembra 2018. godine, Nešić i još nekoliko osoba bliskih njemu, saslušani su u policiji zbog sumnje da su namjerno pokušali diskreditovati rukovodstvo Policijske uprave Istočno Sarajevo.

Policija je tada provjeravala navode prijave da je neko iz DNS-a u Istočnom Sarajevu platio muškarcu sa Pala da iznosi lažne optužbe protiv načelnika PU Istočno Sarajevo Branimira Šehovca. U Upravu se javio muškarac sa Pala i rekao da su mu iz rukovodstva DNS-a u Istočnom Sarajevu nudili veću sumu novca da javno laže protiv Šehovca. On je, u svojoj izjavi, rekao da su mu nuđene pare da priča kako ga je istukao Šehovac. Za novac koji bi dobio, trebalo je da javno na trgu priča o tome, ali da to kaže i pred kamerama jedne televizije. Sumnjaljeno se da mu je, upravo Nešić, nudio taj novac jer nije u dobrim odnosima sa načelnikom Policijske uprave Istočno Sarajevo. Ovaj sukob vjerovatno kreće od početka oktobra te godine kada su pripadnici Uprave saslušali Nešića zbog krivičnog djela

Prema nezvaničnim informacijama, suština je u tome da je potpisivanjem sporazuma firma „XXX“ stavljena u povoljniji položaj u odnosu na konkurenčiju. Time je dobila pogodnost da, navedno, bez javnog nadmetanja zaključi ugovor o koncesiji za eksploraciju tehničkog građevinskog kamena-krečnjaka kod Pala-saopšto je ranije MUP-a Srpske.

Prema pisanju pojedinih medija, osim u „Putevima“, Nešić se sumnjiči da je, nezvanično, ozbiljan kriminal počinio i sa svojom privatnom firmom „Legend“.

Pisalo se da su pojedina putarska preduzeća moralu uzimati so za nasipanje puteva baš od ove firme jer u suprotnom nisu dobijali novac od „Puteva RS“. Za sada, bar zvanično, ova firma nije obuhvaćena istragama MUP-a Srpske. P.H.

OTKRIVAMO!

IMA SE - MOŽE SE!

Završće vam se u glavi od količine uloženog novca!

Čak 700.000 KM za tajnu medijsku mrežu Draška Stanivukovića!

Ako nešto non-stop radi kod novog gradonačelnika Banja Luke - to su njegovi mediji. Još od svojih političkih početaka kada je, zahvaljujući dobitnoj kombinaciji očevog novca i nezajažljive ambicije, preuzeo omladinsku organizaciju PDP-a u Banja Luci i vinuo se u visine - Draško Stanivuković je shvatao važnost medija, (zlo)upotrebljavajući ih koliko god je to moguće.

Razgranatu medijsku mrežu Stanivuković je, kažu ljudi iz njegovog okruženja, gradio godinama uz pomoć finansijske injekcije koje, zahvaljujući njegovom ocu, nikada nije nedostajalo. To mu je u startu

dalo veliku prednost u odnosu na konkurențu - kako one u stranci tako i van nje. Od političkih početaka pa sve do danas, Stanivuković je ostao fokusiran na socialne medije. Kako je glad za moći rasla, tako je jačala i tajna medijska

mreža sakrivena iza nekoliko portala i armije botova.

Njegov otac, Dragan Stanivuković, nedavno se povjerio prijateljima da je do sada u sinovljevu političku karijeru uložio više od 700.000 KM, uključujući i fi-

nansiranje medija. Iako nije precizirao o kojim se medijima radi, izvori bliski vrhu PDP-a ističu da su najveći dio novca „progutala“ dva tajna medijska projekta kod kojih su skriveni stvarni vlasnici. - Za sada, najveći dio novca odlazi na

ka. Sajt je plaćen oko 40.000 KM, a vođenje je od početka povjereno Ivanu Begiću, najbližem saradniku i njegovom podstanaru (Begić, inače, živi u potkrovlju njegove vile). Primarna namjena portala je bjesomučno pljuvanje svih koji se usuđe bilo šta, kritički ili negativno reći o Stanivukoviću, ne prezauči ni od najprizemnijih laži i konstrukcija, pri tome svjesni da sudski ne mogu odgovarati za to s obzirom da ne postoji nikakva pravna legitimacija portala; niti se zna koga uređuje, niti ko je vlasnik istog?! Drugim riječima, ovaj sajt služi isključivo za lažne vijesti i diskreditaciju političkih protivnika dok se, sa druge strane, Stanivuković prikazuje kao dobročinitelj i politički vizionar - navode naši sagovornici bliski gradonačelniku.

Nakon što je u Stanivukovićevom okruženju procijenjeno da bi, poslije ulaska u lokalnu fotelju, trebalo da ima u vlasništvu i neki legitimniji medij koji bi pla-

širao sve ono što se servira iz Gradske uprave, ušlo se u novu medijsku akviziciju - web portal „insajder.in“. Kupljen je od Vedrana Jarića, sina vlasnika građevinskog preduzeća „Aragosta“, koji ga je osnovao prije nekoliko godina kada je imao velike političke ambicije unutar DNS-a. Kao i u slučaju „banjaluka-24.com“, radi se o klasičnom prikrivanju stvarnog vlasništva, budući da Stanivuković ni na jednom mjestu, formalno, nisu prikazani kao vlasnici.

Nije prošlo nezapanjeno da na ovom portalu, u posljednje vrijeme, dominiraju reklame firmi u vlasništvu Dragana Milanovića Kaje, vlasnika „MG minda“, kojem je Stanivuković, pod veoma zanimljivim okolnostima, nedavno izdao građevinsku dozvolu za luksuzni poslovno-stambeni kompleks na lokaciji takozvane „rupe“ u strogom centru Banja Luke, na mjestu gdje je, inače, trebalo da bude trg. Da novac uvijek ostavlja svoj trag, primjetno je

24
BANJALUKA .COM

INsajder

INVESTIRALI U INSAJDER

U posljednjih nekoliko mjeseci, Stanivukovići su uložili blizu 100.000 KM u ovaj portal kako bi podigli čitanost, računajući da bi dogodine mogao biti od velike koristi prilikom predstojeće, nove kandidature.

BEGIĆU KUPILI DŽIP

Ivan Begić je, kako ističu naši sagovornici, dobro plaćen za angažman na tajnim medijskim projektima, a sve troškove snosi Dragan Stanivuković. Za vjernost, Begića su Stanivukovići nedavno, kako se saznaje, nagradili i novim džipom marke „mazda“, budući da je do tada koristio Draškov „golf“ koji mu je, kako kažu u njegovom okruženju, postao „tijesan“. Naravno, Begić je u više navrata javno poricao da je angažovan na pomenutom portalu, iako je ranije, tokom privodenja na jednom od protesta, tvrdio da je „novinar portala banjaluka-24.com, a ne političar“.

JOŠ JEDAN NOVI, LAŽNI SAJT

Da Stanivukovići u tajnosti grade čitavu medijsku imperiju, baziranu na fenomenu „lažnih vijesti“, pokazuje jedan novi projekat - novi portaloid „vijestisrske.com“. Radi se o već viđenom receptu, gdje ne postoji bilo kakav podatak o urednicima, novinarima, niti vlasniku, dok je sam portal posvećen, isključivo, diskreditaciji političkih protivnika.

Kosovski Srbi trpe do granice fanatizma

Novinar iz Gračanice

Živojin Rakočević

kategoričan

Trovanje vodom u Dečanima mogući novi uvod u progon Srba sa Kosova

Živojin RAKOČEVĆ

Pisac i dugogodišnji novinar Živojin Rakočević, koji živi i radi u Gračanici, početkom juna većinom glasova izabran je za predsednika Udruženja novinara Srbije (UNS). U bogatoj biografiji mu se posebno ističe da spada u najzaslužnije pojedince za osnivanje, razvoj i opstanak srpskih medija na Kosovu i Metohiji nakon NATO agresije 1999. godine. Rakočević je dobar tumač društvenih zbivanja u Srbiji i regionu. Za Faktor magazin je govorio o situaciji u kojoj se nalazi

malobrojna srpska zajednica na Kosovu i Metohiji, njihovima problemima koji čekaju rješenje, ali i primjedbama nakon što je izabran da vodi jedno je od najstarijih profesionalnih novinarskih udruženja u svijetu. Direktor je Doma kulture u Gračanici.

Kako danas žive Srbi na Kosovu? Dragica Gašić iz Đakovice je nedavno na svojim ledima osjetila da napadi ne prestaju...

Srbi žive na različitim nivoima geto sloboda, od

potpune izolacije povratnika u Metohiji do privida normalnosti u većim sredinama kao što je Kosovska Mitrovica. Nad getom stoji privremenost i nemogućnost donošenja odluka za većinu njegovih stanovnika. Dragica Gašić je simbol, jer predstavlja Srbina koji se pojavi u gradu. Taj grad je dvadeset godina zabranjen za Srbe. Tu činjenicu нико ne krije, ona se podrazumeva kao da je to normalno. Hiljade ljudi je prošlo i prolazi kroz te vrste prisilnika. Izolovani, izop-

šteni, diskriminirani od pojedinaca i institucija ovi ljudi su razvili trpljenje koje se graniči sa čudom i fanatizmom. Njihov opstanak je duboka prirodna vera i dokaz da, tako usamljeni i ostavljeni pružaju nadu da ništa nije izgubljeno.

Postoje li bojazan da će doći do daljeg progona Srba?

Posle dvadeset godina od postizanja mira, progon o kom govorite je jedna dinamična kategorija. Mnogi ljudi su

šemo u demokratiju, ali ne možemo se integrirati u etnokratiju.

Utom svjetlu kako kosovski Srbi gledaju na dijalog zvaničnog Beograda i Prištine, koji direktno utiče na njihove živote?

Rakočević: Beograd je napravio toliko ustupaka da izgleda više nema šta da pruži kosovskoj albanskoj administraciji. Ustupci se ovde doživljavaju kao slabost i gotovo ih niko ne vidi kao demokratsku volju i tekućinu. U osnovi Albanac interesuje samo jedno – priznanje nezavisnosti od strane Beograda. Od nezavisnosti su napravili ideologiju i sve je tome podredjeno, i to je jedna od osnova totalitarizma u kom danas žive. Izgleda kao da je komunističku ideologiju zamjenila nezavisnost: ne možete dobiti posao, upisati školu, ne možete napredovati, ako ste ravnodušni prema toj ideji.

Da li su vlasti Srbije učinile sve što se moglo i trebalo za Srbe na Kosovu?

Rakočević: Ovo je problem velikog značaja i malog kapaciteta za rešavanje. Svi pokušaji da se primene izvorni principi Rezolucije 1244 su obesmisleni. Srbija nije mogla da deluje izvan te Rezolucije. Prošlo je dvadeset godina u kojima, uprkos svemu, trebalo napraviti svoje funkcionalne institucije, sačuvati najbolje lekare i profesore, u getu poput Goraždevca i Osojana dovesti najbolje studente iz Beograda, Banje Luke, Njujorka, ili Pariza. To bi bilo čudo i dobar odgovor na geto, izolaciju, etnokratiju i gubitak grada.

Na koji način će se status kvo, ako se nastavi, odrediti na Srbe na Kosovu?

Rakočević: Nema statusa kvo ni u životu ni za Srbe na Kosovu i Metohiji. Uostalom, niko dva puta ne zagazi u istu reku. Svaki naš geto se razvija zavisno od uslovnih, mnogi nisu izdržali pritisak a mnogi trpe i odlučuju da se vraćaju na Kosovo i Metohiju. Kada se sagledaju svi segmenti diskriminacije onda na dnevnom nivou imate neku vrstu progona. Suština je u odsustvu primene zakona koji su gotovo savršeni i prepisani iz evropskog zakonodavstva. Albanci očekuju od Srba da pristanu na njihovu etničku slobodu, na norme koje su uspostavljene mešavinom tradicionalnog društva i pomenutih evropskih zakona. Mi se lako integri-

S.S.

va, pritisaka, sposobnih ljudi i na prvom mestu od osećaja slobode. Status kvo je projektovala politička realnost koja očekuje da se dođe do konačnog rešenja. Političari čak i koriste taj temin iako ne bi smeli ni pomisliti da ga prime-njujemo i sprovodimo u 21 veku. Kosovo je prazna ljuštura koja živi na zapadnim ekonomskim i političkim infuzijama i traži se retorička fraza da pokrije neuspešni projekat. Tako se i ponavlja besmislica o statusu kvo.

Da li su vlasti Srbije učinile sve što se moglo i trebalo za Srbe na Kosovu?

Rakočević: Ovo je problem velikog značaja i malog kapaciteta za rešavanje. Svi pokušaji da se primene izvorni principi Rezolucije 1244 su obesmisleni. Srbija nije mogla da deluje izvan te Rezolucije. Prošlo je dvadeset godina u kojima, uprkos svemu, trebalo napraviti svoje funkcionalne institucije, sačuvati najbolje lekare i profesore, u getu poput Goraždevca i Osojana dovesti najbolje studente iz Beograda, Banje Luke, Njujorka, ili Pariza. To bi bilo čudo i dobar odgovor na geto, izolaciju, etnokratiju i gubitak grada.

S.S.

DA UGRIZE RUKU KOJA GA HRANI...

Faktor: Da li su prestale kritike pojedinaca zbog Vašeg izbora za predsednika Udruženja novinara Srbije? I da li i dalje vjerujete da ćete ispuniti ciljeve koje ste zacrtali kada je u pitanju novi rad UNS-a?

Rakočević: Kritike hvala Bogu nisu prestale i treba da postoje. Dijalog u okviru esnafskih udruženja podrazumeva stalnu kritiku i ne bi trebalo da bude prepisana metodologija stranačkog delovanja i mišljenja. Cilj je stvaranje entiteta sposobnog da održani profesiju i istinu, sposobnog da ugrize ruku koja ga hrani. Reč je o trećem putu UNS-a koji neće biti ni aktivizam ni služenje. Samo se na takav način može izaći iz projektovane političke realnosti. Lokalni nivo je teško opterećen političkim i ekonomskim pritiscima, tu se događa najviše nepravdi. Dakle, sloboda na lokalu je put u ozdravljenje i medija i društva.

PROBUĐENI NAJDUBLJI STRAHOCI

Faktor: U Dečanima je u utorak proglašena vanredna situacija nakon što su se građani masovno javljali sa simptomima trovanja zbog, kako se sumnja, neispravne vode za piće. Albanci su tvrdili i da su Srbi namjerno zatrovali vodu. Kako to kometarišete?

Rakočević: U nedovoljno razvijenim društвima koja se mogu definisati kao pretpolitička, postoje matrice iz proшlosti na osnovu kojih se obraćavate sa onima koji su drugačiji. Kolektivna, jednonacionalna albanska trovanja potresala su veliku Jugoslaviju, lažna vest da su Srbi u reku Ibar naterali dvoje albanske dece koja su se utopila izazvala je pogrom 17.marta 2004.

Ova, poslednja "vest" iz Dečana probudila je naše najdublje strahove, jer bi odluka nevidljivih struktura koje pokreću haos mogla da zbrise i Visoke Dečane i naše živote. Ako analiziramo saopštenje Američke ambasade u Prištini povodom ovog slučaja shvatit ćemo da je čitav jedan sistem na ivici kolapsa i da društvo kosovskih Albanaca kontrolišu paralelne strukture van institucija. U ovom slučaju je jako važno da Kfor bude vidljiva sila odvraćanja i da pokaže da je spreman da zaštiti i sačuva živote i nasledje svih koji su ugroženi na KiM.

Dečani, foto: FB

RUŠENJE MITOVA: Komisija za istraživanje stradanja Srba u Sarajevu

Izmisljena „opsada Sarajeva“ **IZETBEGOVIĆA** **držala na vlasti**

„Grad stradalnik, sa žrtvama poput Lenjingrada“, samo su neki od termina koje su Bošnaci uz medijsku propagandu i zamjenu teza koristili kako bi isklesali novi termin koji nosi zasebno poglavje u literaturi o ratu u BiH: „OPSADA SARAJEVA“.

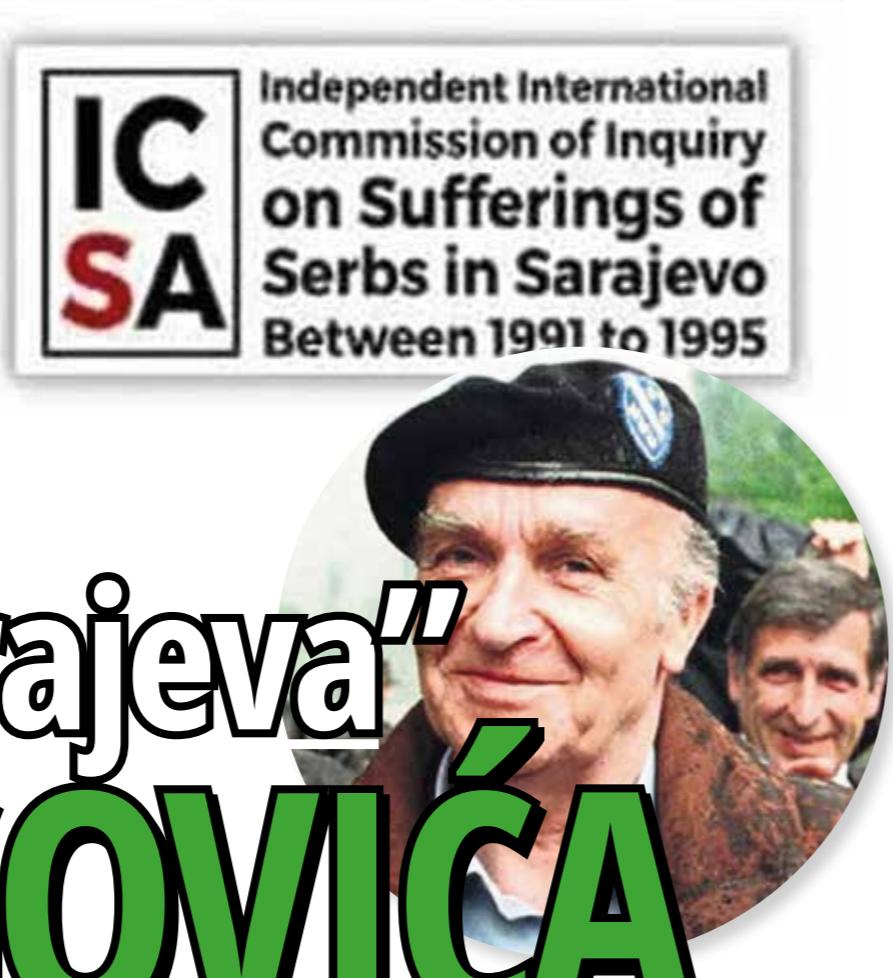
Dok su zapadni reporteri u izvještajima upotrebjavali taj izraz, koji se ustalio samo u bošnjačkom rječniku, a prihvaćen je i među nekim zapadnim silama,iza njega stoji pokušaj manipulisanja s ciljem izazivanja željenje reakcije.

U vrijeme kada se činjenice i događaji nisu bili posložili, teško je bilo utvrditi bilo kakvu istinu, na osnovu jednostranog prikaza informacija. Ipak, Izveštaj Nezavisne međunarodne komisije za istraživanje stradanja Srba u Sarajevu, u periodu od 1991-1995. godine, kod

svakog nepristrasnog posmatrača razbijala bošnjačke pokušaje stvaranja mitova o ratu u BiH, pa time u i Sarajevu, a koje su pažljivo „uzgajali“ još od prvog pucnjiva 1992. godine.

Stvaranje „opsade“

Propagandna muslimanska mašinerija

Čak ni vojna doktrina JNA nije imala definiciju opsade. Postojaо je koncept blokade, koji takođe opisuje odnose u Sarajevu. Prema tome, dokumenti Glavnog štaba Vojske Republike Srpske koristili su profesionalni izraz "blokada", dok su tzv. Armija BiH i mediji u svrhu odnosa s javnošću, koristili izraz "opsada", koji je bio profesionalno i istorijski deklasiran.

Službenik Unprofora za civilne poslove u Sarajevu Filip Korvin, 15. juna 1995. zapisao je u svoj dnevnik: "Izetbegovićeva referenca na opsadu me nervira. Sarajevo je pod opsadom, opsada je surova i nepravdrena, ali Sarajlje mogu preživjeti još jednu zimu, čak i ako opsada ostane na mjestu. Proći će međunarodna pomoć, a ljudi neće gladovati. Izetbegović preuveličava. Igra se žrtvom, jer ga drži na vlasti".

Iako vojna terminologija definiciju opsade prepoznaje kao drevnu vojnu tehniku ili uopšte nema definiciju za nju, sarajevski ratni SDA-ovi megafooni "opsadu" i "Sarajevo" stavili su tik riječ uz riječ.

Opsada se obično shvata kao metoda ratovanja koju karakteriše opkoljavanje lokaliteta ili područja, što dovedi do njegove izolacije i zatim napada kako bi se slomio njegov otpor. U slučaju napada na opkoljeni lokalitet, medicinske jedinice i kulturna dobra moraju biti pošteđeni. Dvije dodatne odredbe su precizirane u slučaju unutrašnjih oružanih sukoba: 1) Izgradnjava civila, kao način borbe, zabranjeno je; 2) Ako civilno stanovništvo

trpi pretjerane nevolje zbog nedostatka zaliha neophodnih za njegov opstanak (prehrambeni proizvodi i medicinske potrepštine), mogu se poduzeti akcije pomoći isključivo humanitarne i nepristrasne prirode za civilno stanovništvo.

Istorijski gledano, gladovanje je bilo glavno oružje opsade. Međutim, zbog toga što je Vojska Republike Srpske dozvolila pružanje pomoći i masovne isporuke humanitarne hrane Sarajevu, taj grad nije doživjelo glavno oružje bilo kakve opsade. Uprkos blokadi, humanitarna situacija u gradu nikada nije dostigla kritičan nivo. Između juna 1992. i januara 1996. godine, na aerodrom u Sarajevu sletjelo je 12.951 letova UN-a isporučivši 160.677 tona humanitarnog tereta, najviše hrane. Iako su ovakve isporuke često zloupotrebljavane, pa se među hranom i vodom nalazio i oružje i municija, dostava humanitarne pomoći nastavljena je do 1996. godine.

U izvještaju Komisije stručnjaka UN-a primjećeno je:

"Težnja obje strane da kontroliše hranu, vodu i električnu energiju u propagandne svrhe, miješanje vojnih snaga i civilnog stanovništva i činjenica da niko izgleda nije umro tokom opsade od gladi, dehidracije ili smrzavanja, otežava uspostavljanje čvrstog slučaja da je gladovanje korišteno kao metoda ratovanja. Činjenica da su se sprovodile ove metode jeste tužna, ali nije jasno da li su krivično djelo".

Uskraćivanje vodonabijevanja jedno je od oružja "opsade". Za-

NAPADALI KONVOJE UNPROFORA

Zvaničnik Unprofora za civilna pitanja Dejvid Harland ostavio je moćan opis strategije koju su bosanski Muslimani iskoristili za pobedu u ratu: "U nadi da će podstaći Zapad na akciju, Muslimani su pokušali da učine da stvari izgledaju gore nego što su bile. Broj smrtnih slučajeva, posebno civila, bio je izuzetno preuveličan (a zapadni posmatrači su im lako vjerovali i ponavljali to). Civilima je bilo onemogućeno da napuste urbana područja pod opsadom. Čak i ako ovo samo po sebi nije predstavljalo živu štit, izložilo ih je, u prisustvu zapadnih medija, srpskoj snajperskoj vatrenosti granatiranju. Muslimanske vlasti blokirale su konvoje koji su evakuirali muslimanske civile iz Srebrenice i drugih mesta. Kada Srbi nisu uključili vodu i struju Sarajevu, to su učinili Muslimani. Kršeni su prekidi vatre, što je izazvalo ubistvene srpske odgovore, a muslimanske snage napadale su jedinice Unprofora, za što su krivile Srbe".

REDOVI ZA VODU...

Fred Kini, američki stručnjak za pomoć u katastrofama, pokrenuo je 1993. godine projekat uspostavljanja sistema za hitnu obradu vode u Sarajevu. Ideja je bila da se filtrira voda iz rijeke Miljacke.

Prvo postrojenje za prečišćavanje dovršeno je krajem 1993. godine, ali na Kinijevu iznenađenje i zaprepašćenje, vlada Alije Izetbegovića pokazala se većom preprekom nego "opsadna strana".

Oni su odbili da daju odobrenje za uključivanje sistema, tvrdeći da je voda nebezbjedna za piće, iako su rezultati govorili drugačije. Kini je došao do zaključka da su TV slike ljudi koji čekaju u dugim redovima i unosni poslovi prodaje vode bili važniji za Izetbegovića nego dobrobit sopstvenog stanovništva.

Vršni izvještaj ekspertske Komisije UN-a, formirane na osnovu Rezolucije Savjeta bezbjednosti priječeće da je uništavanje vodenih objekata korišteno kao oružje protiv stanovnika grada. UN i

lokalni pokušaju da saniraju oštećene vodovode i pumpne stanice često su ometani granatama i snajperskom vatrom. ARBiH je često ometala ove misije u taktičke ili propagandne svrhe.

N.M.

Geostrateške igre moći

Evropski odgovor na kineski Pojas i put

European Commission

Evropska unija usvojila je 12. jula dokument pod nazivom „Globalno povezana Evropa“. Iako se u njemu ni na jednom mjestu izričito ne spominje Kina, jedan od diplomata koji je bio uključen u izradu Strategije, kaže da je dokument „prepun Kine“. Strategija se smatra odgovorom Evropske unije na globalnu kinesku inicijativu pod nazivom „Pojas i put“, pokrenutu 2013. godine.

Njemački ministar inostranih poslova, Heiko Maas, izjavio je da Kina koristi ekonomsku i finansijsku sredstva kako bi povećala politički uticaj u svijetu. „Beskorisno je kukaće zbog toga. Moramo ponuditi alternative. Alternative bi trebalo veoma usko koordinisati sa Sjedinjenim Američkim Državama“ nije pro-

pustio da naglasi Maas. Visoki predstavnik za spoljnu politiku i bezbjednost, Borel, upozorio je da „ovaj projekat nije alternativa kineskog „Pojsa i puta“ već da ima širu namjeru“.

Evropa sprema strategiju

U dokumentu od osam stranica, Globalno povezana Evropa,

predstavljena su opšta načela koja uključuju širok spektar ciljeva; od bolje geostrateške povezanosti do finansiranja infrastrukture velikih razmjera. To uključuje utvrđivanje mjera i projekata visoke efikasnosti na svjetskom nivou- po mogućnosti do kraja prvog tromjesečja 2022. godine. Naravno, za tako nešto potrebna su i značajna sredstva koja

bi trebalo da budu obezbijedena iz evropskih fondova, finansijskih institucija, kao što su Evropska banka za obnovu i razvoj, Evropska investiciona banka, ali i privatnog kapitala. Sa riječi na djela bi trebalo da se pređe najkasnije do proljeća 2022. godine, kada će biti predstavljena Strategija EU za globalnu povezanost. Strateška komunikacija

Sporazum između EU i Kine na ledu

Sve ovo se dešava nakon što je Evropski

parlament, u maju ove godine, odbio da razmatra i ratificuje „Sveobuhvatni sporazum o investicijama“ između Evropske unije i Kine. Sporazum je postignut u decembru 2020. godine, nakon sedam godina pregovora. Tim sporazumom, između ostalog, Kina bi trebalo da napravi odredene ustupke; omogućila bi bolji pristup na svom tržištu investitorima iz EU te njihov fer tretman i takmičenje pod jednakim uslovima. To bi olakšalo poslovanje ključnih investitora iz EU, naročito proizvođača automobila iz Njemačke i Francuske. Zbog toga ne čudi da su Angela Merkel i Emanuel Makron bili ključni akteri pregovora o sporazu- mu. U međuvremenu, Kina je istisnula SAD i postala glavni trgovinski partner Evropske unije.

Sankcije umjesto sporazuma

Odbijanje Evropskog parlamenta da ratificuje sporazum nije

SI: NIKO NAS NEĆE ZASTRAŠITI

Tokom govora na obilježavanju stogodišnjice KP Kine, predsjednik Si Đin Ping, naglasio je da je vrijeme nasilja nad Kinom stvar prošlosti. „Nećemo prihvatići pridike onih koji smatraju da imaju pravo da nam drže predavanja. Nikada nismo maltretirali, ugnjetavali ili potčinjavali ljudi bilo koje druge zemlje i nikada to nećemo činiti. Takođe, nikada nećemo dozvoliti da nas maltretiraju, ugnjetavaju ili potčinjavaju. Svako ko to pokuša, sudariće se sa gvozdenim zidom koji je iskovalo 1,4 milijardi građana ove zemlje“, rekao je predsjednik Kine.

INICIJATIVA 17+1

Kina je 2012. godine pokrenula inicijativu za saradnju sa zemljama Centralne i Istočne Europe, poznatu kao platforma 16+1, koja je nakon pridruživanja Grčke postala 17+1. Dio 17+1 projekta je i Bosna i Hercegovina.

Do kraja 2020. godine direktne kineske investicije u zemlje Centralne i Istočne Europe, uključujući oblasti energetike, infrastrukture i logistike, iznosile su bruto 3,14 milijardi dolara, dok su investicije tih zemalja u Kini dostigle 1,72 milijarde dolara.

TRGOVINSKA RAZMJENA IZMEĐU KINE I ZEMALJA CENTRALNE I I ISTOČNE EVROPE NA MAKSIMUMU - 103.45 MILIJARDI DOLARA U 2020. GODINI

ZA VOĆARE U SRPSKOJ PO 500 KM

Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske Boris Pašalić najavio je da će resorno ministarstvo, zbog problema sa kojima se suočavaju voćari, krenuti sa novom mjerom koja podrazumijeva 500 KM po hektaru za registrovane proizvođače koštčavog voća i kruške, kako bi stabla bila održana u kondiciji i bile obavljene potrebne pripreme za nadnu godinu.

"Proizvođači su imali problema ove godine kada je riječ o koštčavom voću i kruški zbog mraza u aprilu. Tu su i problemi sa šljivom, koje voćari imaju već više godina", rekao je Pašalić, nakon posjete plantažama "Stojnić" u Turjaku kod Gradiške. Naveo da nije bilo veće štete kada je riječ o jabukama, a u Šta se uvjero i prilikom posjete ovoj plantaži, na kojoj braća Stojnić imaju prinose i do 80 tona po hektaru.

Pašalić je Srni istakao da postoje i predviđena sredstva za sufinansiranje proizvodnje po kilogramu, koja će biti plasirana proizvođačima u Republici Srpskoj pred zimu, nakon završene proizvodnje, a odvojena su i sredstva za nabavku novih, besplatnih sadnica za oko 100 hektara voćnjaka.

SLOVENCI SE UZDAJU U NUKLEARNU ENERGIJU, IZDALI DOZVOLU ZA GRADNJU

Slovenačka vlada izdala je energetsku dozvolu za planiranje i gradnju drugog bloka nuklearne elektrane Krško.

To je početak dugoročnog procesa u kojem će se za taj projekat tražiti šira društvena saglasnost, izjavio je u Ljubljani ministar za infrastrukturu Jernej Vrtovec.

Dozvolu je izdata kompaniji GEN-I (državnoj kompaniji koja upravlja slovenačkim dijelom u krškoj nuklearnoj elektrani), što je tek prvi korak za niz potrebnih upravnih dozvola za planiranu investiciju, kazao je Vrtovec na zajedničkoj konferenciji za novinare s Martinom Novšakom, direktorom GEN-I, prenose srpski mediji. Energetska dozvola predviđa gradnju nuklearne elektrane treće generacije s lakovodnim reaktorom snage 1.100 megavata, te predviđenom godišnjom proizvodnjom struje od skoro 9.000 megavat časova. Okvirno, računa se da bi koštala oko pet milijardi evra, a GEN-I bi je finansirao vlastitim prihodom od prodaje električne energije, a uz to kreditima i obveznicama, a ne isključuje se ni mogućnost učestovanja drugih partnera u projektu.

Uz pritiske i uslove: Evropska unija „pomaže“ zemlje kandidate sa

14,2 milijardi evra

Da li su svjesni šta ih čeka?!

**Igra mrkve
i štapa**

Stranke, odnosno političke grupacije koje djeluju u Evropskom parlamentu, početkom mjeseca usaglasili su novi paket pomoći zemljama Zapadnog Balkana vrijedan više od 14 milijardi evra. Riječ je o projektima čiji će zajednički naziv biti IPA III, a moći će ga koristiti sedam zemalja koje su potencijalni kandidati za članstvo u Uniji i to kroz razne projekte u narednih nekoliko godina. IPA III je dugoročni investicioni ciklus Evropske unije u regiji, a zemlje, da bi dobile sredstva, često moraju ispuniti niz uslova te nekada trpiti i određene političke pritiske. Uvijeno u oblane, Brisel je ovaj novac nazvao „osiguranjem“ da će zemlje kandidati uskladiti svoje ciljeve sa ciljevima EU i opštim evropskim vrijednostima.

Stranke, odnosno političke grupacije koje djeluju u Evropskom parlamentu, početkom mjeseca usaglasili su novi paket pomoći zemljama Zapadnog Balkana vrijedan više od 14 milijardi evra. Riječ je o projektima čiji će zajednički naziv biti IPA III, a moći će ga koristiti sedam zemalja koje su potencijalni kandidati za članstvo u Uniji i to kroz razne projekte u narednih nekoliko godina. IPA III je dugoročni investicioni ciklus Evropske unije u regiji, a zemlje, da bi dobile sredstva, često moraju ispuniti niz uslova te nekada trpiti i određene političke pritiske. Uvijeno u oblane, Brisel je ovaj novac nazvao „osiguranjem“ da će zemlje kandidati uskladiti svoje ciljeve sa ciljevima EU i opštim evropskim vrijednostima.

Glavni cilj je, kako navode, pružiti zemljama kandidatima pomoći u reformama koje su dužne implementirati kao preduslov daljeg napretka prema punopravnom članstvu.

Kao i do sada, Uniji je ostavljena mogućnost da obustavi sredstva za pojedinu zemlju ukoliko procjeni da je došlo do zastoja u navedenim oblastima.

ULTIMATIVNO!

Prvi put, kao jedan od ciljeva reformi koje bi zemlje trebalo da sproveđu, a koje će se finansirati kroz IPA III, navedeno je jačanje strateške komunikacije i borbe protiv dezinformacija.

U mogućim projektima je svakako nalažena, takozvana, „zelena agenda“, to jest borba u zaštiti klime i očuvanju okoline.

Neizostavni dio projekta, koji će se finansirati iz EU, biće iz oblasti ljudskih prava te ravnopravnosti polova.

ZAVRŠENA ŽETVA U SREDNJEM BANATU - KVALITET ZRNA BOLJI, PRINOSI U PROSJEKU

Na području srednjeg Banata završena je žetva pšenice na 53. 400 hektara, kao i na oko 5.000 hektara pod ječmom. Kristina Salapur, direktorka poljoprivredne stručne službe u Zrenjaninu kaže da su prinosi u prosjeku, ali da je kvalitet pšenice ove godine bolji, javio je RTS.

"S prosečnim prinosom od 6,8 tona po hektaru, dobrim hektolitarskim masama koja se kreću iznad 80, znači da je po kvalitetu zrno pšenice bilo dobro. Bez obzira što je proljeće bilo i sušno pa kišovito, hladno i sve se to smjenjivalo, pšenica je do kraja uspjela da izgura svoj rod", ocijenila je Salapur.

Tokom ovogodišnje žetve su bile izuzetno visoke temperature i pšenica je počela naglo da sazrijeva. Zbog toga je, kako je objasnila Salakov, žetva trajala relativno kratko i svi poljoprivrednici su požurili da je što prije smjestite u svoje silose i skladišta, jer je svakim danom dolazio do gubitka vode iz zrna.

DELTA VIRUS OBORIO SVJETSKE BERZE

Na svjetskim su berzama cijene dionica prošle sedmice pale, jer se ulagači plaše da će širenje delta varijante korona virusa u svijetu usporiti oporavak privrede, a visoka inflacija navesti centralne banke na zaoštivanje monetarne politike.

Na Wall Streetu je Dow Jones oslabio 0,5 odsto, na 34.687 bodova, dok je S&P 500 skliznuo oko jedan odsto, na 4.327 bodova, a Nasdaq indeks 1,9 odsto, na 14.427 bodova. Prvi pad tih indeksa u posljednje četiri sedmice posljedica je znatnog minusa cijena dionica, nakon što je objavljeno da je broj slučajeva novozaraženih koronavirusom u SAD-u prošloge sedmice porastao za 70 odsto, a broj umrlih za 26 odsto.

Do sada su investitori ignorisali vijesti o širenju delta varijante virusa u Aziji i Europi.

„Covid počinje uticati na tržište prvi put od prošlog ljeta, kada se počelo trgovati na temelju najava o otvaranju privreda nakon ‘lockdowna’, kaže Jake Dollarhide, direktor u firmi Longbow Asset Management.

Među najvećim gubitnicama prošle sedmice bile su akcije velikih tehnoloških kompanija, kao što su Apple, Amazon, Facebook i Nvidia.

Romobili su među nama Kako će biti tretirana električna vozila u Republici Srpskoj?

Kakve novine donose dopune zakona o ovoj oblasti

Sarajevo: Romobilom povrijedio pješaka.

Mostar: Dječaka na romobilu udario automobil - zadobio je teže povrede.

Beograd: Autoputem vozio električni romobil brzinom 80 km/h. Muškarac vozio električni romobil brzinom od 70 km/h i preticao automobile. U sudaru automobila i električnog trotineta povrijeđen dječak...

Ovo su samo neki od naslova u domaćim i regionalnim medijima, koji izvještavaju o incidentima i nesrećama u kojima su učestvovala lica koja su vozila električni romobil ili trotinet.

Praktični, tiki ali i opasni

Praktični i ekonomični, električni romobili su osvojili svijet. Idealni su za kretanje kroz gradske saobraćajne gužve, ne zagađuju i štite životnu sredinu. Dodatnu popularnost stekli su tokom pandemije COVID-a 19, kao individualan način transporta, koji omogućava socijalnu distancu. Sve više stanovnika Republike Srpske, BiH i regionala koristi ovaj vid prevoza. Međutim, sa rastom broja romobila, raste i broj nezgoda, čiji su učesnici njihovi korisnici. Kada se kreću među pješacima prebrzi su i ugrožavaju ih. Kada su na kolovozu predstavljaju problem za vozače, jer su sporiji i teže uočljivi. Dodatni problem je što su nečujni. Neki od savremenih romobilia mogu razviti velike brzine, do 70 km/h. Vozači tokom vožnje, uglavnom, ne koriste nikakvu zaštitnu opremu.

Nužda zakon mijenja

Zakonskih rješenja u BiH, kada je u pitanju upotreba električnih vozila, još nema ali se, barem u Republici Srpskoj, na tome radi. Narodna skupština RS usvojila je, u februaru ove godine, Nacrt zakona o izmjena i dopunama Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima.

Tim zakonom, između ostalog, po prvi put se reguliše saobraćaj „lakih ličnih električnih vozila“. Razlozi su jasni – povećana upotreba električ-

nih trolineta i skutera dovela je do povećanja konfliktnih situacija u saobraćaju. Nacrtom zakona definisano je šta su električna vozila, njihova kategorizacija, obavezna oprema i način kretanja na javnim površinama. Lako lično električno vozilo, kao što je električni trolinet, električni skejtboard, haverbord, segvej i slično, je vozilo na točkovima koje se, djelomično ili potpuno, koristi kao motorno vozilo za prevoz jedne osobe na javnoj, odnosno privatnoj površini. Maksimalna brzina kretanja takvih vozila je do 25 km/h.

Šta će biti potrebno za vožnju električnih vozila u Šrpskoj?

Vozila su razvrstana u četiri klase: klasa 1 - vozila maksimalne brzine do 6 km/h, bez sistema samobalansiranja i sjedišta; klasa 2 - vozila maksimalne brzine do 25 km/h, bez sistema samobalansiranja i sjedišta; klasa 3 - vozila maksimalne konstruktivne brzine do 6 km/h sa sistemom samobalansiranja i sjedištem ili bez sjedišta; te klasa 4 - vozila maksimalne brzine do 25 km/h sa sistemom samobalansiranja i sjedištem ili bez sjedišta. Ako zakon bude usvojen, električna vozila moraće obavezno da budu opremljena ograničivačem brzine i prednjim i zadnjim katadipterom (mačje oko).

Vozila 2. i 4. klase obvezna su da imaju prednja i zadnja svjetla i uređaje za davanje zvučnih signala. Vozila 1. i 3. klase, maksimalne brzine do 6 km/h, moći će i dalje da se kreću trotoarom i za njih će važiti propisi o bezbjednosti

kao za pješake. Vozila 2. i 4. klase, maksimalne brzine do 25 km/h, kretaju se isključivo po biciklističkim stazama ili po kolovozu i poštovaće saobraćajne propise koji važe za bicikliste.

Novina – obavezno posjedovanje Identifikacione potvrda za električno vozilo

Predviđeno je da lica koji voze trolinete ili romobile 1. i 3. klase imaju Identifikacionu potvrdu za lako lično električno vozilo kojim se kreću.

Lica koja imaju električno vozilo 2. i 4. klase, osim Identifikacione potvrde, moraju da imaju više od 14 godina, ali i Potvrdu o poznavanju propisa o bezbjednosti saobraćaja na putevima ili vozačku dozvolu bilo koje kategorije. Potvrdu o poznavanju propisa izdaje Zavod za obrazovanje odraslih, u skladu sa propisima koji uređuju ovu oblast. Osim toga, za vrijeme vožnje obaveznih su da nose na glavi zakopčanu zaštitnu kacigu. Postupak izdavanja i visinu naknade za Identifikacione potvrde biće uređen pravilnikom koji će donijeti ministar. Za kršenje ovih odredbi predviđene su novčane kazne.

Praksa u svijetu – ne može brže, jurimo 20

U nekoliko zemalja zapadne Evrope maksimalna brzina električnih motornih vozila za kretanje je 20 km/h. U Velikoj Britaniji njihova vožnja je dozvoljena samo na privatnim imanjima, a u Holandiji su u potpunosti zabranjeni za vožnju na javnim putevima. To se

SAVJETI ZA SIGURNIJU VOŽNJU

Nosite kacigu! Američke studije su pokazale da je samo 4% povrijeđenih korisnika romobila nosilo kacigu. To je najbolji način da spriječite povrede glave. Ako je moguće, nosite i drugu zaštitnu opremu (štitnike za koljena i laktlove) i zatvorenu obuću. Ne vozite romobil pod uticajem bilo kakvih sredstava i ne koristite mobilne telefone. Vozite polako, naročito ako ste početnik. Pokušajte da vježbate vožnju prije izlaska na ulicu. Kada ste na ulici, ne zaboravite da ste jedan od učesnik u saobraćaju - budite oprezi i obratite naročitu pažnju na pješake, koji uvijek imaju prednost.

U OSLU NEMA IZNAJMLJIVANJA TOKOM NOĆI

Stanovnici glavnog grada Norveške, od početka septembra, više neće moći da iznajme električni romobil od 23 časa do 5 ujutro, zbog visokog procenta nesreća povezanih s tim prevoznim sredstvom. To je odluka gradske skupštine Oslo, koji od svih velikih gradova, ima najveći broj električnih romobila po glavi stanovnika. Njihov broj je, samo u protekla tri mjeseca, porastao za gotovo četvrtinu, i iznosi 25.700.

ne odnosi na hibride, koji izgledaju kao bicikli (imaju guvernal i velike točkove), ali se na njima ne sjedi, nego stoji. Na Malti mogu da ih voze samo stariji od 18 godina, koji imaju vozačku dozvolu. U SAD su legalni, ali se njihovo korišćenje razlikuje od države do države. U naj-

Povratak Željka Obradovića označio je da takmičenje vječitih rivala ide na viši nivo

**Sigurno ste mnogo puta u najavama sezone čuli ocjenu „nikad jača“
ABA liga - Izgleda da je došlo vrijeme da se zaista iskoristi ta kvalifikacija**

Jedino je Real Madrid trofejniji od Željka Obradovića. I to je moglo bude drugačije da je Fenerbahçe odigrao bolje finale 2018. godine u Beogradu, odnosno da Madriđani tada nisu imali Luku Dončića. Ostao je tako Obradović na devet titula prvaka Evrope, prvu je osvojio sa svojim Partizanom, klubom kojem se vratio poslije skoro 30 godina. Njegov povratak znači samo jedno, Partizan ponovo postaje kandidat za trofeje. Crno bijeli će predstojeće sezone biti favoriti u svim takmičnjima u kojima će nastupati. Povratak u Evroligu je primarni cilj. Dolazak Kevina Pantera, kao prvi pojačanja nagovijestio je mogućnosti kluba u prelaznom roku. Kada su predstavljeni Aleksa Avramović, Zek Ledej i Rodions Kurucks, postalo je jasno da Partizan već sada sklapa evroligaški tim.

Najveći rival nije sjedio skrštenih ruku. Posljednjih godina nepriskosnovena Crvena zvezda na jačanje konkurenčije odgovorila je

snažno. Eron Vajt, respektabilno evropske košarke, trebao bi da bude veliko pojačanje, a povratak Nikole Kalinića predstavlja vijest koja je razgalila maštu Zvezdinskih tifosa. Vratio se i nekadašnji kapiten Luka Mitrović, na Mali Kalemeđdan stigao je jedan od najboljih igrača ABA lige pred nama imati najveće finansijske mogućnosti od postanka klubova. Nadaju se Partizanovi tifosi da bi Obradović mogao da preporodi Radeta Zagorca, košarkaša čiji talenat uopšte nije sporan, ali njegova izdanja nisu bila na nivou očekivanja. Panter je vrhunska

strijeac, iza njega je jako dobra sezona, Ledej je igrač koji pokriva obje centarske pozicije i ispunjava zahtjeve moderne košarke, a Avramović je bonus, kao domaći igrač koji je prošle sezone ubacivao više od 16 poena u španskoj Endesa ligi. Letonac Kurucks je NBA pojačanja. Nije mu išlo na ruku stvaranje supertima u Bruklincu gdje je pružao dobre partie, i počinjao utakmice u startnoj petorci. Partizan je u njemu dobio vrhunskog šutera sa pozicije četiri, ali i igrača koji ima sjajne fizičke karakteristike. Nema sumnje da će Obradović "za-te-

Jeste Andrea Trinquieri prije dvije godine napravio moćan Partizan, ali je ta radost za crno bijele trajala prekratko i ostala je nepotvrđena trofejima. Ovakvo, navijači Partizana ponovo maštaju o međunarodnim trofejima i za to imaju racionalnu osnovu. Zvezda, jasno ugrožena od najvećeg rivala, spremna je da se prihvati izazova. Naredne sezone vječiti derbi biće pravi košarkaški „klasiko“ i poslije mnogo godina finale ABA lige moralo bi da bude rezervisano za beogradске crno i crveno bijele. Doazak Obradovića je veliki plus za ligu, svi klubovi će jednostavno morati da budu bolji. Iako treneri ne igraju, košarkaška publika u regionu sigurno će osjetiti značaj dolaska najvećeg evropskog trenera.

D.D.

MILIONI NA SVE STRANE

Nikada na ovim prostorima nisu potpisivani toliko jaki ugovori. Kada košarkaši odluče da zamijene dres evroligaša koji je nastupao na završnom turniru, onda je jasno da su dobili jaku finansijsku ponudu. Kalinić je ambiciozan projekt Valensije zamijenio povratkom kući, mediji prenose da je i on dobio milionski ugovor.

NA PAPIRU NAJJAČI TIM

Radonjić je čovjek koji zna kako se radi pod pritiskom, pozna sistem i sada ima mogućnost da pravi tim po sopstvenom ukusu. Minule sezone je osvojio trofeje iako je preuzeo ekipu u pola sezone, što treneri ne vole da rade. Sudeći po kvalitetu odradenog prelaznog roka bar za sada, Partizan bi na papiru trebao da ima najjači tim.

Olimpijske igre u doba korone

Umjesto čestitanja i poljubaca, rukavice i reciklirane medalje na poslužavniku

SELO SA 18.000 OSOBA

Japanci sve drže pod kontrolom i uvek imaju nešto novo, bio je najčešći komentar u novinarskim izvještajima uoči Olimpijskih igara u Tokiju i svečane ceremonije 23. jula. Nisu ih omeli ni prvi slučajevi kovida 19 u Olimpijskom selu, nstanak sportiste iz Ugande, koji, ispostavice se, samo želi azil u zemlji izlazećeg sunca, kao ni prazne tribine, izuzmu li se odabrani, VIP, gledaoci i još mnogo toga što nam je donijela „nova normalnost“. Stroga pravila nisu strana Japancima, posebno u doba korone, ali za mnoge ljuditelje Igru širom svijeta je neshvatljivo da će izostati do sada tradicionalne stvari, poput svečane dodjele medalja. Pomalo će sve igledati i bizarno. Organizatori su potvrdili da osvajači olimpijskih medalja na Igrama u Tokiju neće imati priliku da dobiju svoja odličja uz stisak ruke, zagrljav ili poljubac. Moraće sami sebi da okače osvojenu medalju oko svoga vrata, potvrđio je predsjednik Međunarodnog olimpijskog komiteta (MOK) Tomas Bah.

"Medalje osvajačima neće biti okačene oko vrata. Donijeće im odličja na poslužavniku, a onda će ih sportisti uzeti sami. Osoba koja će stavljati medalje na poslužavnik nosiće de-

zinfikovane rukavice. Oni koji donese odličja i sportisti će nositi maske. Neće biti rukovanja niti zagrljava tokom svečane dodjele", objasnio je je Bah novu proceduru.

A i medalje odavno više nisu od plemenitih metala, dok su u Japanu otišli i korak dalje, šireći ekološku svijest. Napravili su nagrade za najbolje sportiste od recikliranog metala.

Projekat izrade medalja je još prije dvije godine, kada će očekivalo da Igre biti održane 2020., podstakao sakupljanje gotovo 80.000 tona mobilnih telefona i malih elektronskih uređaja širom Japana, koji su korišteni u izradi svake zlatne, srebrne i broncane olimpijske i paraolimpijske medalje. Među gomilom elektronike bilo je više od šest miliona mobilnih telefona, objavljeno je ranije na web stranici ovog projekta.

U vrijeme kada je ekološka svijest bila u porastu, Igre u Riju 2016. ušle su u istoriju kao prve gdje su medalje pravljene od recikliranih materijala. Ne samo da su medalje napravljene od 30 procenata recikliranog materijala, već su i trake za koje su bile pričvršćene bile od 50 procenata reciklirane plastične boce, dok zlato nije sadržavalo živu, objavile su agencije.

U olimpijskom i paraolimpijskom selu biće smješteno oko 18.000 sportista i službenih osoba. Nije izostala zabrinutost lokalnog stanovništva zbog održavanja takmičenja u doba borbe protiv pandemije korona virusa. Deset dana prije početka Igru Tokio je imao četvrti period stanja opšte opasnosti zbog pandemije, a mjere će ostati na snazi do 22. avgusta, što znači i poslije završetka Olimpijskih igara. Japanci su zabrinuti da bi priliv stranih posjetilaca mogao doprinijeti da se Igre u Tokiju pretvore u rizik koji može dodatno opteretiti zdravstveni sistem te zemlje. Japan je zabilježio više od 800.000 slučajeva zaraze i više od 14.800 smrtnih slučajeva. Četvrtina njegove populacije primila je barem jednu dozu vакcine.

SRBIJA DO TOKIJA

Srbiju će na Olimpijskim igrama u Tokiju (23. jul – 8. avgust) predstavljati više od 80 sportistkinja i sportista, među kojima su teniseri, vaterpolisti, košarkašice, odbojkašice...Osim Novaka Đokovića, u Tokiju će se takmičiti i Miomir Kecmanović, Ivana Jorović i Ninu Stojanović u pojedinačnoj, te Aleksandra Krunić u dubl konkurenciji. Na prošlim Igrama u Rio de Žaneiru je bilo 103 sportista iz Srbije, a osvojeno je osam medalja. Sa najsjajnijim odličjima vratili su se rvač Davor Štefanek i vaterpolisti, srebro su osvojili tekvondoistkinja Tijana Bogdanović, kajakaši Marko Tomićević-Milenko Zorić, odbojkašice i košarkaši, dok je bronza pripala Ivanu Španović i košarkašicama.

TUKA I NIKAD MANJE HRVATA

Države bivše Jugoslavije u Tokio su poslale 149 sportista. Hrvatska na ove Olimpijske igre dolazi sa najmanje sportista još od prvog učešća 1992. godine, ali od republike bivše Jugoslavije, imaju najviše sportista poslije Srbije, podsjeća B92. Najmanje će ih imati BiH, koja je u Tokio poslala njih sedmoro. Sjeverna Makedonija ima samo jednog više sportista, dok Crna Gora i Slovenija šalju približan broj sportista. Zastavu BiH će po prvi put nositi muški i ženski sportista – Amel Tuka i Larisa Cerić. Osim njih, u Tokiju će se takmičiti i Mesud Pezer u atletici, Lana Pudar – plivanje, Nedžad Husić – tekvondo, Tatjana Đekanović u strelnjstvu i Emir Muratović – plivanje. Bosna i Hercegovina nikada nije osvojila medalju na Olimpijskim igrama.

NAJVEĆI FAVORIT

Novak je ubedljivo najveći favorit jer je ove sezone već osvojio tri grend slem – Australijan open, Rolan Garos i Vimbldon, i postao prvi čovek još od Roda Lejvera kojem je to pošlo za rukom, podsjeća RTS. Priče o kalendarskom grend slemu su uveliko u prvom planu, ali sada tim turnirima srpski as ima priliku da pridoda i olimpijsko zlato. Žrijeb za olimpijski turnir još nije održan, ali je poznato da neće nastupiti Rodžer Federer, Rafael Nadal i Dominik Tim. Međutim, Đoković će imati veliku konkureniju jer su učešće potvrdili Danil Medvedev, Stefanos Cicipas, Aleksander Zverev, Andrej Rubljov, dok se Italijan Mateo Beretini ipak povukao sa Olimpijskih igara u Tokiju zbog povrede butnog mišića.